

Velja po pošti: ==

Za celo leto naprej . . . 20.—
za pol leta . . . 13.—
za četrt . . . 9.—
za en mesec . . . 3.—
za namčijo ololetno . . . 29.—
za ostale inozemstvo . . . 35.—

V upravnštvu: ==

Za celo leto naprej . . . 22.40
za pol leta . . . 11.20
za četrt . . . 5.60
za en mesec . . . 1.90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostopna petitvrsta (73 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 v
za trikrat . . . 10 v
za več ko trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane enostopna garsončvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja: ==

vsak dan, izvenredno sodbe in gramatke, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Repkopir se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprojeoma naročana, inserate in reklamaofje. Upravištkoga telefona št. 188. ==

Današnja številka obsega 6 strani.

Slovensko ljudstvo ob meji govori.

Slovenska Štajerska stoji pred sklicanjem deželnega zbora; v sobotni številki smo prinesli sodbo načelnika slovenskega kluba štajerskih poslancev o delovanju štajerskega deželnega zbora in o stališču, katero slovenski klub zavzame. Da to stališče poslancev tudi slovensko ljudstvo na Štajerskem popolnoma odobrava, nam dokazujejo večerajšnja zborovanja, na katerih se je ljudstvo izreklo solidarno s svojimi poslanci.

Eden največjih shodov, ki jih je priredila Kmečka zveza večeraj, 18. t. m. na Spodnjem Štajerskem, je bil gotovo naš shod v Ciršaku ob Muri v župniji Št. Ilj v Slovenskih goricah.

Ko sta okrog 3. ure popoldne prišla poslanca Roškar in dr. Verstovšek v družbi šentiljskih Slovencev v Ciršak, ju je pri vrodu v vas pozdravil župan z občinskim odborom iz Ciršaka in Selnice. Veliko število deklet v narodnih nošah je napravilo krasen špalir, ljudstvo pa je viharno z živijo-klici pozdravljalo poslanca. Pokanje topičev pa je z bližnjega hriba naznanjalo, da se vrši danes v Ciršaku nekaj izvanrednega. Zborovalni prostor in hiša županova je bila okinčana z zastavami.

Zborovanje se je vršilo v hiši gosp. Petra Leuc, nasproti prostoru, kjer gradi Schulverein poslopje za novo nemško šolo.

Premajhna je bila prostorna hiša, da bi obsegla vse zborovalce, na stotine jih je moralo zborovati na lepem vrtu pred hišo. Nestrpno je ljudstvo čakalo pričetka zborovanja. Raznesla se je vest, da nameravajo Nemci iz Štrasa naskočiti zborovanje, a vsi so se poskrili.

Državni in dežel. poslanec Roškar, kot predsednik K. Z. otvori zborovanje. Pravi, da je presenečen, da se je tukaj tik Mure zbrala tako velikanska množica ljudstva.

Predsednikom shoda je bil izvoljen župan cirberški, gosp. Tone Hauc, podpredsednikom pa Jože Golob iz Selnice in Jože Reiter, občinski svetnik v Ciršaku; zapisnikar je bil urednik Žebot.

Predsednik Hauc iskreno pozdravi zborovalce kot župan najbolj severne slovenske občine.

Poslanec Roškar v enournem govoru v vzneseni besedi slika zborovalcem položaj slovenskih poslancev na Dunaju in v Gradcu ter natančno razlaga, kako se potegujejo poslanci S. K. Z. za pravice ljudstva. Razlaga natančneje vzroke in pomen naše obstrukcije v deželnem zboru in zahteve naše. Vsak stavek so mu prekinili zborovalci z navdušenimi medkllici in pritrjevanjem. Ko je omenjal obstrukcijo v Gradcu, je vse ljudstvo viharno zahtevalo, naj poslanci boj v deželni zbornici proti drzni nemški večini nadaljujejo. Zrelo ljudstvo je zrelo v svojih zahtevah. Poslanec je žel viharno zahvalo za svoje poročilo.

Za Roškarjem dobi besedo poslanec dr. Verstovšek. Tudi on v začetku pojasnjuje pomen obstrukcije v deželnem zboru, nato pa razmotriva v daljšem govoru, kakšen namen ima nemški Schulverein, da hoče v Ciršaku napraviti novo nemško šolo. Stavek za stavkom, ki ga je izpregovoril, je bil tako prepričevalen, da ga je spremljal vedno vihar navdušenega dolgotrajnega odobravanja. Jokali so se sivolasi starčki in žene, ginjeni so bili možje in vse ljudstvo. Ko je kazal govornik na kupe kamenja, ki je pripravljeno za stavbo nove mučilnice, postalo je ljudstvo naravnost ogorčeno nad drzno nakano Schulvereinovo. Ko je govornik končal, so soglašali vsi v tem, da bodo zastavili vse moči, da ta šola ne bo imela otrok. Ljudstvo je govornika spremljalo z viharjem odobravanja in ploskanja.

Soglasno se je nato sprejela resolucija, v kateri odobravajo volivci obstrukcijo poslancev v deželnem zboru, izrekajo poslancem zaupanje in protestirajo proti novi nemški šoli. — Nekaj streljajev proč tekoča Mura je ta dan lahko slišala navdušenost probujenega obmejnega ljudstva. To ljudstvo nam je porok, da naš narod na meji ne bo propal, če tudi pride nad njega desetglava Šudmarka in Schulverein!

Večerajšnja zborovanja, ki so jih sklicali naši deželni poslanci, so vsa izredno krasno uspela. Ljudstvo je povsod navdušeno odobravalo obstrukcijo naših poslancev v deželnem zboru ter je povsod izrekalo svojim zastopnikom svoje zaupanje. Delavnost naše stranke in njenih poslancev rodi izredno lepe sadove. Našega ljudstva od Mure do Save se je polastila nekaka žilavost in izredno navdušenje.

Naj kriče liberalni listi, à la »Narodni Dnevnik« in »Narod« proti našim poslancem kolikor hočejo, naj se

blatijo od liberalcev naši voditelji, dejstvo ostane, da je vse slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem v taboru V. L. S. Na ljudstvo naše so voditelji naši lahko po vsej pravici ponosni. Če kje nastopi poslanec naš, naj si bo najvišja hribovska vas ali koč, povsod ga spremljajo viharji odobravanja in navdušenja. Prav je imel oni, ki je rekel: »Spodnja Štajerska je za liberalce izgubljena, ona je v taboru Vseslovenske Ljudske Stranke!«

Ploj je imel večeraj zelo nesrečen in žalosten dan. Malo je manjkalo, da ni moral bežati iz svojih najbolj trdnih trdnjav. Tako ceni ljudstvo tiste, ki izpreminjajo svoje prepričanje kot luna svojo obliko.

Hrvaške zadeve.

Tomašić v službi Mažarov.

»Budapesti Hirlap« prinaša intervju z banom Tomašićem, v katerem se med drugim izjavlja o koaliciji tako: Koalicija hoče biti v svojem programu sprejemljiva na zgoraj in na spodaj, kar nikakor ni pravilno (!?). Koalicija je v skrbeh, da bi ji bivša Frankova stranka, ki se je fuzionirala s kršč.-soc. pravaši, ne prevzela prvenstva v njeni dosedanji nadvladi in popularnosti in se zelo boji volivnega gesla nove stranke (»Stranke prava«). Koalicija gre v volitve z opozicijskim (!?) programom, ki ga on seveda ne odobrava in se mu ne more pridružiti. »Jaz potrebujem moč, ki iskreno in brez vsake zahrbtnosti misli stoji na temelju nagodbe in ki obstoječo državno jedoto smatrajo za nerazrušljivo in brez vseh trialističnih stremljenj« . . .

Z nasilstvi na Hrvaškem.

Ban Tomašić se je izjavil:

»Jaka je moja vjera, da ču putem izborov u svakom slučaju moći steći takovu saborsku većinu, koja će biti u svakom pogledu sposobna za vladu.«

Tako je pričakovati burne, nasilne volitve na Hrvaškem.

Volivno gibanje na Hrvaškem.

Bivši hrv. poslanec dr. Polovina je sklical večeraj shod v svojem nekdanjem volivnem okraju Brlogu, na katero bi prišlo tudi več bivših poslancev iz Zagreba. Hrvaška vlada pa je shod prepovedala. V Brlogu kandidira namreč vladni kandidat sekcijski šef Aranitzky.

Nova stranka v Slavoniji.

Preteklo soboto se je v Osjeku posvetovalo v stanovanju dr. Neumanna

več osjeških pravašev o vprašanju glede na ustanovitev nove guvernamentalne stranke. Posvetovanja se je udeležil tudi dr. Pinterović. Sklenilo se je sklicati za slučaj, da se koalicija ne sporazume z banom, še ta teden v Osjeku okrajno konferenco, na kateri naj bi se osnovala nova stranka, ki bi pri volitvah nastopila samostojno. Nova stranka bo s posebnim pozivom na volivce razložila svoje stališče.

Novoustanovljena hrvaška »Stranka Prava«

je sklenila postaviti lastne kandidate pri saborskih volitvah v približno 70 volivnih okrajih.

Politično gospodarsko razmotrivanje.

Zadnje čase sem zapuščajo sekčni načelniki svoja mesta. Visoki gospodje dobivajo seveda svojemu mestu primerne visoke pokojnine na račun davkoplačevalcev, ampak z njimi niso zadovoljni, marveč iščejo še postranskih dohodkov po raznih bankah in železnicah, kjer dobivajo masne plače. Z dnja leta se je umaknilo s svojih mest 9 sekčnih načelnikov. Zdaj namerava zapustiti svoje mesto sekčni načelnik Reich, ki postane ravnatelj zemljiškega kreditnega zavoda. Večne vpojivke sekčnih načelnikov in nastavljanja po raznih kapitalističnih zavodih predsedajo že Moricu Benediktou. V obširnem članku pravi, da vpokojeni sekčni načelniki niso trgovci, da se na svojih novih mestih ne bodo naučili trgovine in da pri tem izgubi država in tudi tiste banke, ki nastavljajo odstopivše sekčne načelnike. Po naši sodbi pa ima vsa stvar še popolnoma drugo lice. Škoda ima tisti davkoplačevalec, ki nosi stroške za visoke pokojnine tistih gospodov, ki jih vpojuje, dasi morajo na svojih novih veliko boljše plačanih mestih več delati, kolikor so delali v državni službi, ker zasebne banke niso tako neumne, da bi nastavljale veliko armado nepotrebnih trotoev uradnikov, kakor to dela zadnje čase sem država, po ministrstvih in tudi drugod namreč nastavljajo zadnje čase toliko uradnikov, da že sami uradniki naglašajo, koliko da jih je že preveč in da so eden drugemu na poti. Še večjo škodo pa lahko trpi država ob nastavljanju vpokojenih bivših visokov uradnikov pri bankah, pri železnicah in pri paroplovbi še na drug način. Direktorji bivši

LISTEK.

Dekle z biseri.

Angleško spisal H. Rider Haggard. — Prevel J. M. (Dalje.)

In sklicali so zbor, in tem je Samuel še enkrat povedal vse, kar je doznal. Mark je vpričo njih izrekel prošnjo, naj mu dajo svobodo, da bi z Nehušto odpotoval v Rim in rešil Mirijam, ako bi bilo mogoče. Nekateri bolj boječi izmed Esencev so se izrekli proti temu, da bi osvobodili tako dragocnega tala. Itijel pa je zaklical s svoje nosilnice:

»Kaj! Vi hočete gledati le na svoj dobiček, deklico pa pustiti v rokah nevernikov. Naše postave so proti temu. Dovolite, da Rimljan odide na pot, ker je nam nemogoče.«

Tako so konečno sklenili, da mu dovolijo odpotovati in ker ni imel denarja, so ga preskrbeli z denarjem za pot; vedeli so, da je bogat in da jim ne ostane ničesar dolžan.

Mark in Nehušta sta se še isto noč poslovila od Itijela.

»Jaz kmalu umrjem,« reče starec.

»Predno prideta v Rim, mene več ne bo. Toda povejta Mirijam, da bo moj duh čuval nad njo in čakal, da tudi ona pride v deželo, kjer ni ne vojsk in ne nadlog, in da ji jaz, ki jo ljubim, naročam, da naj bo dobre volje in se ne boji ničesar.«

Tako sta se ločila in potovala na konjih v Jafo, in Mark je celo pot skrival svoje ime in svoje dostojanstvo, da ga ne bi kak rimski častnik morebiti zadržal. V Jafi sta na vso srečo našla ladjo, ki je bila namenjena v Aleksandrijo; v aleksandrijski luki pa sta dobila trgovsko ladjo, ki je imela odpluti v Regij.

V oni noči, ko je zgorel tempelj, je Kaleb utekel smrti in bil skupno z zelotom Simeonom od Rimljanov pognan preko mostu v Gorenje mesto. Hotel se je že vrniti v blaznem upanju, da se mu v splošni zmešnjavi morda posreči dospeti do Nikanorjevi: vrat in rešiti Mirijam, ako bi bila še živa. Toda Rimljani so bili že blizu mosta in Judje so ga podirali, tako da ni mogel izvršiti svojega načrta. Kaleb je bil sedaj v svojem srcu prepričan, da je Mirijam umrla. Bil je zelo pobit; kajti akoravno je bil silovite in divje narave, jo je ljubil bolj nego vse na svetu; v svojem obupu je kakih šest dni iskal smrti v

najbolj obupnih bojih. Toda smrt ni morala zanj in sedmega dne je izvedel posebne novice.

Nek človek, ki je bil skrit med razvalinami, je srečno pribežal v Gorenje mesto. Od tega je Kaleb izvedel, da so pred Tita pripeljali neko žensko, ki so jo našli vrhu Nikanorjevih vrat; Tit pa jo je izročil nekemu stotniku v varstvo in da jo je že odpeljal iz mesta. Več ni vedel. Poročilo je bilo sicer neznanost, toda Kaleb, ki je vedel, da je bila ta ženska Mirijam, je bilo to dovolj. Od tedaj je iskal le sledi za Mirijam.

Izročili so Kaleb poveljstvo neke straže na ozidju, in ko so nekoč stražniki vsled vtrujenosti pospali, se mu je v temi posrečilo spustiti se s pomočjo vrvi z zidovja v spodaj ležeči jarek. Tukaj je našel vse polno trupel in enemu izmed njih, nekemu kmetu, je vzel obleko in dolg zimski plašč iz ovčje kože. Tako preoblečen in obožžen samo z mečem, ki ga je skrnil pod plašč, je srečno prišel skozi rimske straže in pobegnul na deželo. Ko se je zdanilo, si je Kaleb odstrigel svojo brado in svoje dolge lase. Nato je srečal kmeta s tovorom zelenjave in sadja, ki ga je prodajal po rimskem taboru. Kaleb mu je odkupil celo zalogo za gotov denar, s katerim je bil dobro preskrbljen in mu zagrozil, da ga usmrti, ako bi

komu znil besedico o tem. Nato je posnemajoč kmete odšel pogumno v najbližji rimski tabor in ponujal svoje blago.

Ta tabor je bil zunaj genatskih vrat, ne daleč od stolpa Hipik. A tukaj Kaleb ni ničesar zvedel o deklici. Zato je odšel v drugi tabor na Oljski gori, na drugi strani Jeruzalema. Ko je tukaj ponujal svoje blago, se je razgovarjal s kuharjem, ki je bil poslan, da nakupi zelenjave.

»Oh,« je rekel kuhar in zadovoljno ogledoval zelenjavo, »žal mi je, prijatelj, da nisi prinesel teh stvari nekoliko prej, ko smo jih zelo potrebovali in težko dobivali v tej zapuščenosti in opustošeni deželi.«

»Kako to?« je rekel Kaleb malo marno.

»Imeli smo neko vjeto deklico, ki je bila nevarno bolna in je morala dobiti po naročilu zdravnika mnogo sadja in zelenjave.«

»Kdo pa je bila ta deklica?« vpraša Kaleb.

»Njeno ime mi ni znano. Mi smo jo imenovali deklico z biseri radi ovrtnice z biseri, ki jo je nosila in tudi radi tega, ker je bila krasna kakor biser. Zato jo je čuval oni stari medved Gal, kakor da bi bila njegova lastna hči.«

sekciji načelniki dobro znajo marsikaj, česar navadni smrtniki ne znajo. Tudi tajnosti so jim znane in kar namera-va država. Ni potreba, da izdajajo uradno tajnost, ampak svoje poslov- nje lahko uravnajo tako, da ima dobi- ček njihov sedanji gospodar na škodo prejšnjega: države in ljudstva, davko- plačevalcev! Saj so bivši visoki držav- ni uradniki v službi tistih bank in pod- jetij, ki imajo vedno kupčije z državo. Njihovi direktorji gospodje vpokojeni sekciji načelniki skrbe za to po svojih osebnih zvezah kakor tudi po svojem prejšnjem poznanju razmer, da oskub- je njihov sedanji gospodarji tisto dr- žavo, ki jim plačuje mastne pokojnine.

Za velike denarne mogote, banke, je država vedno najboljša molzna krava. Po državnih blagajnah vlada suša. Naši domači denarni mogotci dobro znajo, da bodo prisiljeni Mažari pri njih potrkati za tistih 560 milijonov frankov, ki jih niso dobili na Franco- skem. Letos so že Mažari marca meseca najeli 115 milijonov kron posojila, naša državna polovica je pa najela letos skupno 376 milijonov kron. Kapitalisti že prorokujejo, da bodo Mažari potrebovali spomladaj mogoče 700 milijonov kron, ker pridejo večji izdatki za ar- mado in za mornarico. Seveda bo za to potrebovala tudi naša polovica drobiž, ki ga bo morala najbrže dobiti pri de- narnih mogotcih, ker vlada po naših državnih blagajnah splošno znana ve- likanska suša. Kapitalisti že zdaj na- glašajo, da denarja ne bodo dali poceni, češ, da je položaj že danes tak, da obrestna mera ne pada, marveč da vedno narašča in da znaša že danes 4 in pol odstotka. Obenem so pa pričeli ve- liki listi denarnih mogotcev svariti ob- činstvo, naj se ne spušča v borzne igre, češ, da je borza prenevarno torišče tistim, ki niso prodrli v vse tajnosti borz.

Listi so te dni polnili svoje preda- le z uvozom argentinskega mesa. Nad vse smešno je bilo tisto poskuševanje argentinskega mesa v Trstu. Pod vpli- vom argentinskega mesa in piva in vi- na in šampanjca je bilo argentinsko meso najboljše, najcenejše na svetu. Zdaj so se nekoliko streznili nazori. Kakor vse kaže, ne bomo še tako kmalu navadni smrtniki dobili na krožnik argentinsko meso. Iz Trsta se je povr- nil dunajski podžupan Hierhammer, ki je glede na preskrbo živil priznan strokovnjak. Hierhammer je izjavil, da bi stalo veliko denarja, če bi uvažali argentinsko meso. Če bi se zdaj uvažalo, bi ne bilo prav nič cenejše, kakor je zdaj domače meso. V Trstu bi morali zgraditi veliko hladilnico, zgraditi bi se morali za prevažanje argentinskega mesa posebni železniški vagoni. O uvo- zu ptujega mesa se veliko piše, ampak z vprašanjem, kako spraviti živino v mesnico brez vmesne trgovine, brez mešetarjev, ki bi edino pocenilo meso, s tem zapletenim vprašanjem se ne pe- ča niti rdečkar, ki sicer veliko vpije in zabavlja proti kmetu v svoji demago- giji, ne pride pa niti z enim izvedljivim praktičnim načrtom.

Pasivna rezistenca na južni železnici.

Glavno ravnateljstvo južne želez- nice je priobčilo včeraj komunike, v katerem naznanja, da se je promet splošno zboljšal. Promet vlakov, tudi tovornih, se razvija skoro popolnoma normalno. Manjše zamude na posamez- nih postajah so odpravljene. V javnosti razširjena poročila o znatnem vplivu rezistenčnega gibanja na železniški promet ne odgovarjajo resnici. Ravno- tako niso resnična poročila, da se je razširilo rezistenčno gibanje na o- grske proge južne železnice.

Samoobsebi je umevno, da južna železnica izkuša zakriti pravi položaj pasivnega odpora. Sicer ima jako ugo- dno stališče zdaj ravnateljstvo južne železnice, ker socialna demokracija stoji kot prava judovska zavezница odločno na strani Judov. Ob zadnji pasiv. rezis- tenci so socialni demokratje postopali ravno tako izdajalsko, kakor nastopajo zdaj. Hinavsko naglašajo socialno de- mokraški listi, da je že obljubila juž- na železnica, da bo nekaj dala železni- čarjem. Ampak socialni demokratje ne odgovarjajo, zakaj da ni že dala, kar je obljubila. Kljub temu, da socialna demokracija pritiska na ubogo zape- ljano rdečo četo, naj še bolj gara, ka- kor je garala in da naj zato, da pritisne na organizacije, ki so napovedale boj, dela proti predpisom, se pa pasivna pasivna rezistenca že prav dobro po- zna. Blagovni promet trpi, osebni pro- met je sicer še precej v redu, ker naj- brže železničarji v boju nečejo povzro- čiti, da bi potujoče občinstvo preveč v- pnelo. Lahko bi bil tudi osebni promet

zelo zadržan. Kdo naj pa sili uradnika, pri blagajni, da dela kakor računski stroj, ko obstoje tako lepi zavrlni predpisi pri izdaji vožnih listkov, ka- terih najstrožji kontrolorji ne morejo prekučiti. Kontrolorji in štacijski na- čelniki delajo z vsemi silami na to, da stro pasivni odpor in delajo službo vo- zoredov. Ampak blago, ki bi moralo biti že pred dvema dnevo- ma n. pr. v Ljubljani, le še ne pride. Kdor se danes vozi z vlaki južne železnice, misli, da je v Ameriki, tako hitro ti drve. Normal- na vožna brzina, kje si! Danes ne velja niti več skrajšana vožnja, marveč vož- nja, ki jo menda določajo socialno de- mokraški železničarski izdajalci. Nik- dar še niso pokazali socialni demokratje svoje zveze z judi tako, kakor zdaj. Ampak znajo naj, da se bo še tudi nad njimi samimi njihovo izdajalstvo izpla- čalo. Nesocialno demokraški delavci in delavke si bodo izdajalsko postopanje socialne demokracije dobro zapomnili. Kljub socialno demokraškemu izdajal- stvu, kljub kontrolorjem in kljub šta- cijskim načelnikom so imeli v Mariboru tovorni vlaki tri do štiri ure zamude. Na progi Trident-Inomost bodo morali najbrže blagovni promet ustaviti. Do- zdaj izdajalska koalicija rdeče in rme- ne judovske bande pasivnega odpora še ni strla in ga najbrže tudi ne bo. Če ga pa stre, bodo to čutili tudi tisti, ki zdaj zahrbtno delajo tlako kapitali- stom, ker je presneto malo verovati ob- ljubam — judov, ki obetajo vse, kadar jim teče voda v grlo, a le preradi po- za- bijo na svoje obljube.

DUNAJSKI MEŠČANSKI KLUB IN HRABA.

Poroča se, da je večina dunajskega meščanskega kluba protivna nastopu mestnega svetnika Hraba v Bielohlave- kovem procesu ter namerava pozvati Hrabo, naj odloži svoj mandat kot mestni svetnik, ki ga je dobil iz rok meščanskega kluba. Del meščanskega kluba pa želi, naj se počaka še končne- ga uspeha preiskovalne komisije proti Hrabi. Hraba sam se je izjavil, da ne bo odložil mandata. Volivci njegovega okraja so izrazili željo, naj Hraba na posebnem shodu pojasni svoje postopa- nje. Hraba namerava v posebnem leta- ku na volivce pojasniti vso svojo afero.

ČEŠKI SODRUGI PROTI NEMŠKIM SODRUGOM.

Voditelj čeških socialnih demok- ratov, Nemeč, objavlja v »Pravo Lidu« članke, ki ostro napadajo nemško so- cialno demokracijo. Nemeč očita nem- škim sodrugom, da so izrabili kodanjski mednarodni shod v politične name- ne proti češkim sodrugom. Nemeč iz- javlja, da se češki socialni demokratje ne bodo ravnali po tem, kar je ukazal kodanjski rdeči mednarodni shod.

SHOD SOCIALNIH DEMOKRATOV V NEMČIJI.

Magdeburg, 17. septembra. Shod nemških socialnih demokratov prekaša glede števila delegatov tudi znani demonstrativni shod, ki se je vršil leta 1890. v Halle in katerega se je udeležilo 420 delegatov. Letošnjega kongresa se udeležuje 450 delegatov. Pavel Singer, ki je navadno shodu predsedoval, je lansko kakor tudi leto- šnje leto zaradi bolnih oči izostal. Ra- čuna se na to, da bo predsedoval Behel, četudi se tudi ta ni mogel udeležiti ko- danjskega kongresa. Tri delegatinje zastopajo 82.000 socialistin. Delegati pa zastopajo 722.830 organiziranih čla- nov, dočim jih je bilo lani še 633.309.

AEHRENTHAL OBIŠČE ITALIJO.

Zunanji minister grof Aehrenthal odpotuje koncem tega meseca v Italijo. Dne 30. t. m. se sestane v Turinu z ita- lijskim zunanjim ministrom San Giu- liano, dne 1. oktobra pa zaslisi Aehren- thala v Raconigiju laški kralj Viktor Emanuel. Aehrenthal izroči laškemu kralju lastnoročno pismo cesarja Franc Jožefa I.

BOMBE NA MOSKOVSKEM VSEUČI- LIŠČU.

V dvorani, kjer se predava na mo- skovski univerzi pravo, so našli pod tlakom v star časnikarski papir zavite bombe, 1200 patron in revolucijsko lite- raturo. Sodijo, da so skrili revolucio- narji te »igračke« leta 1905. Policija je preiskala lokal akademičnega društva juriste.

CASTRO OBDOLŽEN ZAROTE.

V Teneriffi kroži manifest s 1500 podpisi, v katerem se dolži Castro, da je povzročil na Kanarskih otokih zaroto proti življenju sedanjega vene- cuelskega predsednika.

BOJI MED GRKI IN TURKI.

Turški orožniki so ustavili ob meji osem mož močno grško četo, ki je ho- tela prekoračiti mejo. Turki so ustrelili štiri Grke, ostali so pobegnili čez mejo

nazaj. Neka druga grška četa je pa iz zasede ustrelila med Kassandro in Iz- vorjem nekega orožniškega častnika in dva orožnika.

VOLITVE V JUŽNI AFRIKI.

Kakor se poroča iz Južne Afrike, namerava zaradi neugodno izpadlih volitev odstopiti kot minister Botha.

Dnevne novice.

+ **Shodi S. L. S.** Včeraj se je vršil v novem »Društvenem Domu« v Zireh javen shod, ki ga je sklicalo idrijsko politično društvo. Govorila sta poslanca Perhavc in Gostinčar. Prvi o delo- vanju deželnega, a drugi o delovanju državnega zbora. Zborovalci so z veli- kim navdušenjem sprejeli poročilo. Shod je bil dobro obiskan.

+ **Shod v Dolenjivasi pri Senože- čah.** Včeraj popoldne je poslanec dr. Zitnik poročal v Dolenji vasi pri Senožečah o delovanju deželnega in dr- žavnega zbora. Pojasnil je volivcem vse važnejše sklepe dež. in državnega zbor- a, ki se tičejo živinoreje, cestnih zgradb in kulturnih zadev. V obilnem številu zbrani volivci so na predlog predsednika g. Hrovata svojemu po- slancu in njegovim tovarišem v dež. in drž. zboru izrekli zaupanje in zahvalo.

+ **Osebna vest.** Stalni pokoj je do- voljen preč. g. Francišku Kunauer, žup-niku in dekanu v Stari Loki.

+ **Mladini za Ploja.** Dunajski go- spod hofrat se o pravem času ni prav nič potrudil za Hribarjevo potrditev. Prevzel je le vladno agentstvo proti Hribarju. Zato so ga tudi mla- dini napadali. To je bilo naravno. A sedaj se je hipoma slika spremenila. Mladini zagovarjajo Ploja, češ, da je postopal »pošteno«. Zakaj ta hipni preobrat? To je prava zagonetka, a do- bili smo rešitev. Po svoji navadi se Ploj izgovarja, in sicer na dr. Tav- čarja in dr. Trillerja! In mladino- m je to seveda prav, kajti vtepli so si v glavo, da Tavčarja in Trillerja po- nižajo. V to jim služi seveda zelo do- bro Plojevo izgovarjanje na Tav- čarja in Trillerja. In zato jim je Ploj postal naenkrat »pošten«. — Ljubljana pričakuje z največjo nape- tostjo, kako se bo zmuzal najdljivi vladni agent, ko bo moral pred sodni- jo povedati resnico pod prisego. Ali bo opravičil nade mladinov in njihovega starinskega poglavarja in zvrnil vso krivdo na Tavčarja in Trillerja — ali pa bo povedal, s kakšnimi ar- gumenti da je vplival na Tavčarja in Tril- lerja, da sta se konečno udala?!

+ **Narodnost »Soče«.** Vsi slovenski listi brez razlike strank priporočujejo te dni slovenskim starišem, naj vpišejo svoje otroke v slovenske šole. Le en slo- venski list dela v tem oziru izjemo, in ta je goriška »Soča«. Za vse mogoče reči proti nam ima odprte preda- le, le za pri- poročilo slovenskim starišem v Gorici, naj vpišejo svoje otroke v slovenske šole, ni imela prostora. Lep tak list! Zakaj tako? Ker nima nje lastnik glav- ne besede pri slovenskih ljudskih šo- lah! Vse naj vrag vzame, ako ni tako, kakor mi hočemo!, si mislijo gospodje okoli »Soče«. Mari se naša deca ne od- gojuje v naših šolskih zavodih v narod- nem duhu? Mari ne sprejemajo zavodi »Šolskega Doma« otrok takozvanih »klerikalcev« in »liberalcev«? No, vkljub »Sočinemu« sovraštvu do slo- venskih šol v Gorici se te dni gnetejo v »Šolskem«, »Malem« in »Gregorčičevem Domu« stariši, »klerikalni« in »liberal- ni«, ter za roko vodeč svoje malčke vpisujejo v iste zavode. Ali jezi to »So- čo«?! Razpočila bi se! Raje bi videla, da bi slovenski stariši vpisavali svoje otroke v »Legino« šolo, kot pa v naš »Šolski Dom«! To so vam narodnjaki!

+ **Zopet kriče koroški Nemci.** Zgo- dilo se je nekaj nezasišlanega. »Tiskar- na Družba sv. Mohorja v Celovcu« se je samoslovenski protokolirala. To bi se na Koroškem ne smelo dovoliti, pravijo »Freie Stimmen«. Bi se tudi ne zgodilo, če bi bile »Freie Stimmen« edino mero- dajne in če bi njene hujskarije bile zakon.

+ **Razprave c. kr. deželnega zdrav- stvenega sveta.** V seji c. kr. dež. zdrav- stvenega sveta dne 24. avgusta t. l. raz- pravljalo se je poleg drugega o gene- relnem projektu za nove stavbe, pri- in prezide, ki se imajo izvršiti pri tukajšni deželni bolnišnici in je ta strokovni svet oddal tudi mnenje o pravkar do- vršeni izolačni bolnišnici v Črnomlju.

+ **Višji revident g. Makso Jeglič umrl.** Iz Trsta nam javlja prijatelj pre- žalostno vest, da je ondi umrl odlični, zvesti naš somišljenik gospod Makso Jeglič, višji revident in transportni kontrolor državne železnice. Kdorkoli je poznal tega moža, moral ga je spo- štovati vsled plemenitosti njegovega srca in duha. Ne zapušča samo globoko

užaloščene rodbine, ampak tudi prijate- lje, katerim ostane spomin nanj neiz- brisen in ki so vanj stavili še mnogo upov. Redki so taki možje, možje v pra- vem pomenu besede, in zato nas je ta izguba bridko zadel. Pogreb bo v sre- do zjutraj v Podbrezjah na Gorenj- skem. Iz Trsta pripeljejo truplo jutri popoldne. Z globoko žalostjo ga bomo spremlili pri njegovi zadnji poti v Ljub- ljeno domačo zemljo. Bog mu daj pla- čilo, kakršnega dá plemenitim dušam!

— **Hlev se je podrl.** — 23 glav živi- ne zasulo. Danes se je podrl v Škofljici pošestniku Ogorelcu v hlevu obok. Za- sulo je 23 glav živine in hlapca Franca Piškurja, ki je ravno krmil živino. Na živino se je zrušila vsa opeka, seno in druge reči, ki so bile v podstrešju nad obokom. Šest govedi je močno po- škodovanih. Hlapca Piškurja, ki je do- bil težke notranje poškodbe, so prepe- ljali v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Podražanje mesa.** Meso se je te dni podražilo v Kranju za šest vinarjev.

— **Kranjska gimnazija** šteje letos 326 rednih učencev in 15 hospitantinj. Število učencev se je od lanskega leta pomnožilo na 21.

— **Slovenska kolesarska dirka v Gorici** je dovljena. Vršila se bo 25 t. m.

— **Centralna blagajna zadrug na Koroškem** ne bo trpela vsled konkurza Kayser & Palgse nobene gmotne škode. Vsa zadeva je srečno rešena, ker se je v zadnjem času dobilo 1.900.000 K, s ka- terimi se tirjatve centralne blagajne pokrijejo. Pri vsem tem je znamenito, da je skoro v istem času propadla tudi »Banka populare« v Trstu. Kakšen huronski krik in vrišč so zagnali libe- ralni listi in ozmerjali vse krščanske stranke s sleparji, goljufi, medtem ko se ni nad propadom »Banke populare« noben liberalni list »zgražal«. »Banka populare« je bil namreč liberalen za- vod. Taka je liberalna objektivnost! — Graška »Tagespost« poroča, da se poiz- vedovanja o položaju koroške Central- ne blagajne zadrug nadaljujejo. Kon- cem tega tedna se bo vršil občni zbor. V združnih krogih se pričakuje, da bo vlada pomagala pri sanaciji s tem, da bo dala na razpolago večji predjem. Kakor se čuje, je vlada pripravljena, to storiti pod pogojem, da je upati pri po- možni akciji gotovega uspeha.

— **Predavanje o griži.** Minuli tedn je predaval na Črnučah gosp. deželni okrožni zdravnik zdravstvenega okro- žja št. Vid nad Ljubljano o zdravstvu, s posebnim ozirom na grižo, ki tu epi- demično nastopa.

— **Mlekarska šola na Vrhniki** je končala 15. t. m. petmesečni tečaj. Šola je dovršilo 15 učencev, in sicer 8 iz Kranjskega, 6 iz Goriškega in 1 iz Pe- trograda. Za šolo se oglašajo vsako leto več učencev, ker je ta edina te vrste na celem jugu, vendar ni mogoče vsled pomanjkanja prostora sprejeti več ka- kor 15 učencev. To leto se je poučevalo veliko o živinoreji, tako da bodo absol- ventje lahko vodili tudi živinorejske zadruge. Na šoli je poučevalo 7 učite- ljev. Š šola je spojen internat. Hrano dobivajo učenci v gospodinjski šoli tam.

— **Žalostna smrt v Tržiču.** V ne- deljo 11. t. m. se je ubil Perkotov hla- pec Franc Toporiš. Ze popoldne je po- pival po gostilnah. Na večer je obležal vinjen pred orožniško postajo. Spravili so ga pokonci, nakar je odšel proti do- mu. Okoli 11. ure ponoči je padel blizu domačega dvorišča v neko prazno usnjarsko jamo ter ondi mrtev obležal.

— **Še druga nesreča v Tržiču.** V so- boto 17. t. m. je sedel na oknu čevljar- ske tovarne Kozina pomočnik Lovrenc Henigman ter poskušal telovaditi na železnem drogu, ki je pritrjen na oknu. Izgubil je ravnotežje ter nesrečno padel na tla iz drugega nadstropja, kjer je nezavesten obležal. Zdravnik dr. Hav- lina je obvezal rano na treh prstih, ki so zlomljeni in na glavi. Ponesrečen je kmalu prišel k zavesti. Zvečer so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Henigman je ud izobraževalnega društva sv. Jožefa ter jako spreten telovadec in trobentač pri Orlih. Društvo bi ga po- grešalo. Upajmo, da kmalu okreva.

— **C. kr. okrajno glavarstvo v Kra- nju** je prepovedalo s posebnim odlo- kom, nastopiti naraščaju pri sokolski veselici v Tržiču 11. t. m. Ta točka je morala torej odpasti.

— **Šola pri Sv. Ani nad Tržičem** je zatvorjena vsled škrlatice, ki se je zad- nji čas pojavila v tej dolini. Za njo sta umrla dosedaj dva otroka. Drugim obo- lelím se zdravje polagoma vrača.

— **Pogreb ruskega mornarja na Reki.** V Hodakovih lesnih skladiščih na Sušaku je bil te dni požar. Dočim se domači mornarji niso brigali za ogenj, prišli so prvi gasit ruski mornarji križarice »Rjurik«, ki se z oddel- kom ruskega brodograja sedaj nahaja na Reki. Občinski svet na Sušaku je radi

tega izrekel zahvalo ruskim mornarjem. V petek pa se je v reški luki ponesrečil podčastnik ruske mornarice Dimitrij. Rusko bojno brodovje se na Reki preskrbuje s premogom in pri tej priliki se je koš premoaga pri parniku odtrgal ter ubil mornarja Dimitrija. 10.000 ljudi je bilo pri pogrebu. Pri pogrebu so sodelovali mornarji z ruskimi bojnih ladij »Rjurik«, »Bogatir« in »Cesarevič«. Pogreba se je udeležila tudi večja skupina častnikov Jelačičevega polka z eno stotnjo istega, dalje oddelki domobrancev in avstro-ogrskih mornarice. Ruski mornarji, zbrani okoli krste svojega tovariša, ki je bila pokrita z rusko zastavo, zapeli so žalno pesem »Svjeti Bože« in tudi ruska mornarična glasba je zasvirala to skladbo. Nato je pristopil ruski admiral Mankovskij z ruskimi častniki in dvignili so krsto mornarjevo na ramena ter jo prenesli v mrtvaški voz. Za vozom so nato stopali ruski častniki z admiralom Mankovskijem na čelu. Vseh ruskih častnikov je bilo 150. Vsi so imeli bele čepice in bluže ter črne hlače in dolge sablje. Okolu rokavov so imeli črna žalna znamenja. Ves čas je pel ruski zbor mornarjev in je svirala glasba. Pri povratku je svirala godba ruske mornarice skozi Reko sokolsko koračnico, kar »Riečki Novi List« mnogo preveč podčrtava. V soboto je ruska mornarica odplula z Reke. Pred odhodom je oddala 21 strelav in ravno toliko strelav ji je odgovorilo v slovo s trdnjave v luki pomorske akademije.

— **Sneg na Ogrskem.** Iz Rozsahęgiya na Ogrskem se poroča 14. t. m.: V Sipto Sk. Mikluškem okraju je po večdnevem dežju začelo danes snežiti. Vsi vrhovi hribov so pokriti s snegom. Vode silno naraščajo in se je bati tudi poplave.

— **Slušatelj c. in kr. živino-zdravniške visoke šole na Dunaju s Kranjskega** deluje deželni odbor kranjski podpore pod pogojem, da se obvežejo, po končanih študijah prositi za mesto deželnega živinozdravnika na Kranjskem in kot taki delovati vsaj dve leti. Prošnje se vlagajo potom rektorata navedene visoke šole. Priložiti jim je krstni list, domovnico in dokazila o študijah.

— **Igranje v ogrski razredni loteriji je prepovedano.** S 1. majnikom leta 1897. se je uvedla na Ogrskem takozvana »Ogrska razredna loterija«. Igranje v tej razredni loteriji je v Avstriji prepovedano, kakor sploh vsako igranje v inozemskih kakorkoli urejenih loterijah. Tako oni, ki prodaja srečke ogrske razredne loterije, kakor oni, ki si take srečke nabavi, da celo oni, ki jih samo obdrži, ako so se mu doposlale, se okrivijo dohodarstvene prikratbe. Ravno tako vsebuje razglaševanje in priporočevanje takih srečk, ako se vrši potom tiska ali pa na kak drug način javno, dalje objavljvanje izžrebnih listov te loterije težek dohodarstven prestop. Ker poklicana oblastva vedno in vedno opažajo, da poskušajo ogrski kolektanti z vsemi sredstvi spravljati srečke ogrske razredne loterije v tostranske dežele in da se ne strašijo v izogib zaplembam pošiljatev posluževati se celo zavitkov z napačnimi napisi, tedaj se občinstvo ne more dovolj svariti pred nakupom takih srečk. Zaplemba srečk in morebitnih dobitkov ter občutljive denarne kazni so žalostne posledice protipostavne nabave takih srečk. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredne loterije, če so se pa vam doposlale brez naročitve, uničite jih ali pa izročite jih finančnemu oblastvu!

— **Napačno poročilo** je zašlo v razne liste, da bi bil namreč g. Gregorc v Mengšu umrl. G. Gregorc živi in bo še 100 let star, če velja pregovor, da dolgo živi, kogar se živega za mrtvega proglasi.

— **O vohunu Bartmannu**, ki pride te dni pred dunajsko sodišče in ki je jako dobro znan na Bledu in okolici, piše dunajsko časopisje, da je pričel izdajati avstrijske vojne tajnosti, ker je potreboval denarja za razpisno svojo sprogo, ki je hotela imeti vedno luksurijozne toalete.

— **Laška kolesarska dirka Trst-Sežana** je bila, kakor se govori, včeraj motena. Po prepovedi slovenske dirke v Gorici je bilo ljudstvo razburjeno in je ostro nastopilo proti laškemu kolesarjem. Govori se, da so laški kolesarji morali svoja kolesa pobasati na ramena.

— **Iz Moravč.** V nedeljo dne 25. septembra ob pol 4. uri popoldne priredi telovadni odsek Orel svojo prvo veselico. Vspored je nad vse zanimiv. Govor, petje in dve predstavi, vse novo, nikjer še igrano. Igrati se glasita: »Za dom med bojni grom« in »Sem ali nisem, slovo pijančevanju«. Obe igri je spisal naš domačin vrli brat Jožef Urpanija. Vabimo tudi sosednje brate Orel in vse prijatelje naše mlade orlovske

organizacije. Na svidenje in Na zdar! Odbor.

Vollvna dolžnost.

Pri dopolnilni državnozbornski volitvi v sodnih okrajih **Novo mesto**, **Črnomelj** in **Metlika** stopi prvič v veljavo novi zakon, po katerem se je uvedla na Kranjskem **volivna dolžnost**. Vsak volivec bode **moraliti voliti**, in če zapade **denarni kazni**. Le, če je zadržan iz važnih vzrokov, ga sme oprostiti okrajno glavarstvo. **Vse tozadevne postavne določbe bodo natisnjene na poverilnicah, ki jih sprejmejo volivci.** Volivci naj te določbe natančno prebera in naj se natančno ravnajo po njih, da ne bo nepotrebnih denarnih kazni. Voliti poslanca je najdragocenejša pravica državljan — ravno zato pa tudi **vestna dolžnost**, ki jo izvršuje volivec napram celemu ljudstvu, tedaj tudi v svoj lastni in svoje rodbine blagor. Od dobrih ali slabih postav je odvisen ljudski blagor ali ljudski propad. Postava se pa delajo v državnem in deželnem zboru. Zato je **dolžnost** slehernega volivca, da vpliva s svojim glasom na zakonodajstvo. In zato je nova postava dobra, ki določa, da plača denarno kazen tisti, ki zanemari brez tehtnega vzroka to svojo **sveto dolžnost**.

Ljubljanske novice.

Ij Mestni statut ljubljanski. Vlada je doposlala danes deželnemu odboru v zadnjem deželnozbornem zasedanju sklenjene izpremembe obč. reda in celotni novi vol. red z željo, da se napravi nekaj nebitvenih sprememb. Po znani že odobreni lex Lampe je deželni odbor upravičen te spremembe sam vrediti, vendar bo morda v eni ali dveh točkah sklepal deželni zbor. Na vsak način je pričakovati, da bo sklenjeni zakon v najkrajšem času dobil Najvišje potrjenje. Izpremeniti bo treba pri mestnem statutu samo točko, pri kateri se finančni minister upira določbi, po kateri bi smela mestna občina diferencirati doklade.

Ij Vseučiliški fond izginil! V megljenih frazah zagovarja »Slovenski Narod« vzorno Hribarjevo gospodarstvo. Nedovoljeno izposojevanje iz fonda v fond smatra »Narod« kot nekaj dovoljnega. Če posodiš komu svoto, katere po tvojem prepričanju ne more upnik nikdar vrniti, je čisto gotovo, da si mu denar podaril ali pa zapravil. Postavijo te pod kuratelo. Ako je župan izposodil iz vseučiliškega fonda denar za tekoče izdatke, potem je denar zapravljen za vseučiliški fond, vrniti ga bodo morali davkoplačevalci v obliki zvišanih naklad. Meščanom to ne bo všeč, nam tudi ne. — Fond posodi fondu, ako je za to dovoljenje dotične korporacije in ako je upanje, da obremenjeni fond lahko povrne fondu-upniku denar, kakor hitro kedo to zahteva. Seveda mu mora denar tudi obrestovati. Kar se je pa zgodilo z vseučiliškim fondom, ni nič drugega, kakor da je ta fond uničen; ker bode morala biti izvršena sanacija, bo moral to sanacijo izvršiti davkoplačevalec. Sicer pa »Narodovemu« zvišanju nihče ne verjame, marveč je nezaupanje po mestu še večje, ker je tudi »Narod« potrdil resničnost naših razkritij o vzornem gospodarstvu Hribarjevem.

Ij Bratje Orli! V četrtek, 22. t. m. se vrši v mali dvorani Uniona poslovnih večer bratov, ki grede k vojakom. Dolžnost naša je, da se polnoštevilno zberemo v četrtek ob pol deveti uri zvečer v omenjeni dvorani! Bratski Na zdar! — Ljubljanski Orel.

Ij Z ozirom na pretečo nevarnost, da se zanese kolera iz okuženih krajev tudi k nam, odredil oziroma pripravil je mestni magistrat dosežaj sledeče: S posebnim razglasom opozoril je prebivalstvo na pretečo nevarnost in podal splošna zdravstvena navodila, posebno pa je odredil za gostilne, hotele, prenočišča stroge zdravstvene policijske naredbe; z drugim razglasom je objavil mestni magistrat ponovno postavno dolžnost prijavitelj nalezljivih bolezn. Vsi, iz okuženih krajev prihajajoči tuji prijavi se takoj mestnemu policijskemu uradu oziroma fizikatu in ostanejo pod zdravniškim nadzorom. Delavska stanovanja se strogo pregledujejo in je podal za nje mestni magistrat stroge zdravstvene policijske naredbe. Vse osebe, ki pridejo po odgonu, pregleda takoj uradni zdravnik. Poostrila se je revizija živil na trgu, osobito sadja in zelenjave. Zdravstvene komisije pregledujejo hiše, da se odkrijejo oziroma odstranijo morebitni zdravstveni nedostatki. Bolnica za silo se je uredila, tako da je tam sedaj 20 postelj popolnoma pripravljenih ter tudi vse potrebno za bolniško oskrbo.

Zagotovljena je zdravniška služba in preskrbljena bolniška postrežba po usmiljenkah. Mestni fizikat sestavlja je poseben načrt za postopanje pri morebitnih naznanilih sumljivih slučajev.

Ij Hribarjevo blamažo v polemiki radi zgradbe železničarskih hiš je »Narod« odgovarjajoč »Rdečemu Praporu« hotel tako-le prikriti: »Takar, ko je poslanec Hribar govoril z dvornim svetnikom Ruffom zaradi stavbe železniških delavnic v Ljubljani, ni namreč bilo nikakega govora o hišah za stanovanje železničarjev sploh; pač pa o delavskih hišah v zvezi z železniškimi mehaničnimi delavnicami. Nikdo ne bode poslancu Hribarju štel v zlo, ako tistikrat ni hotel vprašanja sezidave mehaničnih delavnic v Ljubljani komplikovati s tem, da bi bil v zvezi z njimi zahteval tudi gradnjo delavskih hiš. Vsak pameten človek mora marveč vedeti, da se morajo take stvari prepuščati nadaljnemu razvoju.« — »Rdeči Prapor« nato odgovarja: Radi bi vedeli: Ali je poslanec Hribar sam tako naiven, ali pa ima »S. N.« svoje čitatelje za tako naivne. Liberalno trobilo bi rado dopovedalo svojim ljudem, da ni gradnja hiš v nobeni organski zvezi z ustanovitvijo železniške delavnice. Človek pa bi moral biti zelo zelo novorojen, da bi šel »Narodu« na te limanice. Ljudje vendar večinoma niso »pametni« na ta način, kakor smatra »S. N.« pamet, ampak kdorkoli ima kaj soli v glavi, razume, da je zadostno število stanovanj predpogoj za ustanovitev delavnice. Saj vendar ne gre za dvajset ljudi, ki se za silo stisnejo kam pod streho! Preden se začne v novih delavnicah delati, morajo že ljudje imeti stanovanje. To menda razume tudi premodri Hribar. Sploh pa ne gre za to, da se je imelo vprašanje železniške delavnice »komplikovati« z zahtevo, da se zgrade tudi delavske hiše, temveč se je imel kos komplicitranosti odpraviti s tem, da se odgovori na vprašanje: Kje bodo delavci stanovali? In zdaj gre za to: Kaj je Hribar odgovoril na to? Izvijanje s »komplikovanjem« ne zaleže prav nič. V interesu stvari in v interesu prizadetega osebja je imel veliki Hribar jasno povedati, da ni takih stanovanj in potem bi se lahko reševalo vprašanje, kako poskrbeti, da jih bo. Saj že danes v Ljubljani primanjkuje stanovanj za delavce ravno tako ali pa še bolj kakor za srednje sloje. Da se morajo »take stvari prepuščati nadaljnemu razvoju«, je pa jako sumljiva beseda. Nadaljnemu razvoju — to se pravi **privatni špekulaciji**. S socialno političnimi nazori gospoda Hribarja bi se to seveda vjemalo.

Ij Situacija pri pasivnem odporu na južni železnici, je neizpremenjena, kar se tiče službe. Nobena stranka ne odneha, temveč stojite si obe s trdimi čeli nasproti. Uradništvo ne odneha, dokler ne doseže svojih zahtev. Vsa prizadevanja soc. demokratov ne dosežejo nič. Vsa židovska mistifikacija javnosti je le lumparija in ima namen trdno organizirano, v koaliciji zastopano osebje zbegati in razediti. Pa ne bo šlo, če se gotovi kontrolorčki še tako trudijo in še toliko denuncirajo. Seveda ljudje, ki so se vsled raznih dejanj sprotežirali do višje stopinje, si že vedo pomagati, da ne občutijo Rotšildovega biča tako bridko, kakor pa večina uradništva in delavstva. Čast pa, komur gre. So tudi gospodje, ki stoje brez krinke na strani bojujočih se trpinov. — Tovorni vlaki prihajajo in odhajajo z velikimi zamudami, posebno se občutijo zamude pri brzovoznih tovornih vlakih, ker njih brzina je itak že do skrajnosti odmerjena. Le-ti vlaki prevažajo večinoma v večja mesta monarhijske sadje z juga. Trgovci trpe mnogo, ker ne dohaja blago redno na trg. Če nekateri listi pišejo, da se odpor ne opaža dosti, je to le mistifikacija, neumno prikrievanje tega resnega položaja. Direkcija bi storila veliko bolj pametno, ko bi brez ovinkov pripoznala, da jo bo trma stala lepih tisočakov, s katerimi bi se prav lahko osebju ustreglo. Ne more se pravzaprav reči, kdo zdaj dela pasivni odpor, nekateri pametni ljudje pravijo, da ne osebje, ampak za vsako pametno reč nedostopna direkcija. Prometna Zveza je po odposlanstvu zahtevala izboljšanja gmotnega stanu čuvajem in prožnim delavcem. Ravnatelj Kaizl je baje odgovoril, da družba radi slabih gmotnih razmer ne more nič storiti in da bo morala država napraviti red. On pa, da je bil namenjen, dasiravno že 43 let služi, še nekaj let »vleči«, tako pa bo moral odstopiti. Da, da gospod Kaizl, ko bi se vedno le dijete in remuneracije dobivale in ne bi bilo treba včasih tudi pomisliti, da morajo mali uslužbenci tudi živeti, bi se seveda lahko »vleklo« morda do 70 let, da bi dobili potem dvojno penzijo in da bi se mogli »za silo preživeti!« — Obvestila koalicijskega odbora na krajne skupine se po posre-

dovanju direkcije prav pridno konfiskujejo, dokaz, kako se ona boji, da bi ne prišlo preveč resničnih vesti o položaju v svet.

Ij Umrli je včeraj v nedeljo popoldne v 72. letu starosti spovednik južne železnice v pok. g. I v a n K o t n i k. Pogreb bo jutri, v torek popoldne ob 4. uri. Naj v miru počiva!

Ij Živelo liberalno - radikalno narodnjaštvo. Liberalni radikalni listi upijejo na »Slovenca« ker je priobčil inserat Mahrove trgovske šole, sami pa napadajo Nemce, ko jim pa kak Nemec da inserat pa utihnejo z napadi. Dokazi na razpolago! Veliki naprednjak vemož čevljarski mojster Zamljen priobčuje v »Laibacher Zeitung« inserat, da je svoj »atelj« preselil v »Gerichtsgasse«, ki sedaj niti ne eksistira več. Mnogi Nemci pa inserirajo v uradnem listu pravilno s samoslovenskimi uličnimi napisi, ki so v Ljubljani edino priznani.

Ij Napredna tema. Nekaj delov Latermanovega drevoreda je bilo za časa županovanja Ivana Hribarja tako »razsvetljenih«, da so se vsled teme opetovano dogajali ondi napadi na občinstvo. Časopisi so te napade opetovano beležili, ne da bi bil Ivan Hribar odpravil to napredno temo. Ostala je ondi napredna tema v spomin na županovanje Ivana Hribarja. Upamo, da jo bo pregnala nova doba.

Ij Kako se informirajo Srbi iz Ljubljane jasno dokazuje sobotna belgrajska »Srpska Zastava«, ki piše: »Avstrijska vlada se je zelo razsrdila na ljubljansko občino in njeno meščanstvo, ker je za župana izvolila v drugič doktorja Hribarja, ki ga cesar ne mara. Zato odide iz Ljubljane vsa garnizija ter se pošiljajo tja popolnoma nemški in mažarski pehotni in konjeniški polki, da bodo, ako pride do demonstracij, neusmiljeno prelivali kri Slovencev. Tako se pripravlja v Ljubljani proglas obsednega stanja.«

Ij Poročil se je g. Milan M u l l e y, kontoarist, sin c. kr. poštarja v Logatcu z gđ. Ludmilo J u v a n, učiteljico.

Ij Na oklicih so: Iv. Kavčič, ključ pomočnik z Angelo Kobler, delavko; Janez Metelko, delavec z Alojzijo Medved, uslužbenko.

Ij Z motorjem podri je v soboto na Starem trgu neki gospod neko 11 letno šolsko učenko, a jo je le neznatno poškodoval.

Ij Pahnil je danes zjutraj v Grubarjevem prekopu brez vsakega povoda nek delavec svojega 16 letnega tovariša s 6 metrov visoke skale, vsled česar se je ta znatno telesno poškodoval.

Ij Z jablane je padel včeraj popoldne posestnik Ivan Anžič v Hradeckega vasi št. 16. Obiral je jabolka, pri čemur se mu je odlomila veja in Anžič je padel 5 m globoko na spodaj ležečo lestev ter si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Nesreča. Ko se je včeraj pri Tolminu neka gospa peljala ter prišla do mostu, je zadel z vozom v cestni kamen, vsled česar je padla z voza v 15 m globočine. Tam se je s težavo spravila do neke skale in toliko časa čakala na nji, da je prišla pomoč. Težko poškodovano so pripeljali v Ljubljano.

Ij Umrli so v Ljubljani: Anton Nahtigal, dninar, 47 let. — Elvira Cepin, hči kopališkega sluga, 10 mesecev. — Stanko Novak, delavec, 70 let. — Ivan Kremžar, bivši čevljarski, 43 let. — Kamilo Sedej, natakarski sin, tri mesece. — Rudolf Vogt, zasebni uradnik, 66 let. — Karol Schönbacher, četovodja, 20 let. — Fran Hönigman, rejenc, tri dni. — Elizabeta Petelinc, zasebnica, 96 let. — Josip Gaberšek, sin železniškega delavca, 13 let. — Josipina Pančur, žena krojaškega pomočnika, 43 let.

Ij Prijet slepar. Kakor že poročano, se je bil minuli teden v Ljubljani pojavil nek okoli 35 let star, fino črno oblečen in popolnoma obrit tujec, ki je govoril trdo nemško in po spovedi izsilil v cerkvi Sv. Srca Jezusovega od nekega patra 65 K. od uršulinskega spiritala pa 30 K. in sicer pod grožnjo, da ima ženo in dva otroka, da je brez službe in se namerava kar v cerkvi ustreliti. Policija je po ovadbi o tem obvestila razne orožniške postaje in tuje policije, ker si je bila svesta, da ima opraviti z nevarnim in prebrisanim klativitevom. V petek okoli 6. ure zjutraj pa pride nek tak človek, ki je bil pa že drugače oblečen, v zakristijo k sv. Jakobu, kjer je cerkvenika poprosil, da mu pokliče spovednika. Ta ga je peljal v posebno sobico in poklical domačega kaplana gosp. Janca, ki je grešnika imel takoj za sleparja ter poklical stražnika in mu ga izročil. Med aretacijo je tujec vrgel v stran palico in skočil čez ulico, a ga je stražnik takoj dohitel, prijel in odvedel v zapor. Najprvo se je nazival za Riharda Holzingerja, **samskega tiskarja, rojenega 1874.**

na Dunaju, in pristavil, da živi že čez 10 let v priložnosti z neko Marijo Wolfovo ter da je prišel pred par dnevi z njo, kakor tudi z njenim 13 letnim sinom in 7 letno hčerko iz Celovca v Ljubljano ter se naselil na Predovičevem selu št. 17. Pri drugem zaslišanju je svojo prvotno izjavo prekalil in dejal, da je Ignacij Jurij Schütz, rojen 1879 na Dunaju kot nezakonski sin neke delavke ter da je pristojen v Asch na Češkem, kakor tudi, da je begunec 73. pešpolka v Hebu. Priznal je tudi, da je bil zaradi hudodelstva goljufije že večkrat predkaznovan. Policijski urad je dognal, da je Schütz potoval s svojo ljubico od mesta do mesta ter se preživljal samo z goljufijo. Bil je v Solnogradu, Gradcu, Inomostu, Celovcu in drugod, kjer je vedno menjaval čez dan obleko, da bi ga ne bili spoznali. Po intervenciji mestne policije, je bila po orožništvu v Vodmatu tudi njegova lju. bimka Wolfova, roj. 1874 v Kettenplanu ter pristojna v Wildstein pri Hebu kot soudeleznica aretovana in izročena sodišču. Pri hišni preiskavi se je našlo pri aretovanki več zastavnih listkov, obleke sumljive provenience, kakor tudi drugih sumljivih reči. Schütz je policija izročila v soboto tukajšnjemu garnizijskemu sodišču, ki bo vodilo proti sleparju nadaljno preiskavo.

Ij Vjet begunec. V Spitalu na Koroškem so vjeli nekega Petra Käferle, ki je pobegnil iz ljubljanske prisilne delavnice. Aretovan je bil tudi njegov tovariš, nek Ivan Pintar. Izdalo ju je orožništvo, ker sta preveč kradla po raznih jedilnih in drugih shrambah.

KOLERA IN KUGA.

V Bukareštu se govori, da je obolel na znakih kolere rumunski minister-ski predsednik Bratianu. Potrjeno poročilo še ni. V Budimpešti sta oboleli na kolero dve osebi. Tudi v Mohaču je na kolero zopet obolelo več oseb. Na Ogrskem se boje, da se zanese iz Odese kuga. Zato so odredili najstrožje varstvene priprave.

Štajerske novice.

§ **Slovensko gledališče v Mariboru.** Gledališko sezono prične slovensko »Dramatično društvo« v Mariboru v nedeljo dne 2. oktobra. Predstave se bodo vršile v »Narodnem Domu« trikrat na mesec in sicer prvo nedeljo zvečer, drugo nedeljo popoldne in tretjo nedeljo zvečer.

§ **Sodnijske vesti.** Prestavljen je sodnik dr. Arnold Mally iz Slovenske Bistrice v Ptuj, sodnik dr. Feliks Rakovec pa iz Gradca v Slovensko Bistrico.

§ **Promocija dveh sester.** Dne 15. septembra t. l. sta bili promovirani na graški univerzi za doktorici filozofije gospodični Ada in Ana Netoliczka, hčeri predsednika deželne namestnije dr. Netoliczka.

§ **S koso ga je zavratno umoril.** V Vurmbergu pri Ptujju je posestnikov sin Jožef Jaklič pri Berlingerju uslužbenega 21 let starega pekovskega pomočnika Franceta Horvateka iz Bednje na Hrvaškem zavratno umoril s koso. Morilec je predrl svoji žrtvi vrat s koso. Morilec, ki je star še-le 19 let, je pobegnil.

§ **Vsled vrele kave umrl.** V Mariboru je kuhala 15 let stara Kristina Ogrizek, hči kaznilniškega nadpaznika, kavo v samovaru. Pri ognjišču sta sedela njena brata, 10 in 9 let stara, ki sta se nekaj ruvala. Pri tem sta preobrnila samovar in vrelo kava se je izlila 9 let staremu Gustavu po hrbtu, ki je vsled opeklin v bolnici umrl.

§ **Požigalec Sek zaprt.** Iz Ljutomer se poroča, da so zaprli 23 let starega Jerneja Seka, ki je v petih letih povzročil 30 požarov, vsled katerih je pogorelo 100 poslopij. V neki vasi je sedemkrat zažgal. Sek je že priznal vse požige in izjavil, da je zažigal iz veselja do požarov.

§ **Vsled zastrupljenja krvi umrla.** V Lačavesi, v ormožkem sodnem okraju, je umrla Marija Stampar, roj. Terstenjak, vsled zastrupljenja krvi. Urezala se je s srpom v nogo, a se ni zmečila za rano. Zapušča štiri male otroke.

Mesto v plamenu. V Caricinu ob Volgi je izbruhnil grozen požar. V štirih dneh je vpepelil 2600 hiš. Brez strehe je 15.000 oseb.

Zatrupljene sladkarije. Z Dunaja se poroča: Uradnika J. Castelleza in njegovo hčerko Berto so izpustili iz zapore, duševni položaj aretirane njegove gospe Berte Castellez, ki je odposlala sladkarije, pa še preiščejo.

RUSKI POSLANIK UMRL.

Pariz, 19. septembra. Umrl je ruski poslanik Nelidov.

Telefonska in brzojavna poročila.

NEMCI BODO SAMI VRGLI BIENER-THA.

Dunaj, 19. septembra. Politično situacijo tu jako pesimistično presoja. Izključeno je skoraj, da bi praške konference imele kak pozitiven uspeh. Včeraj se je izjavil nemško-radikalni poslanec Paher, da Nemci neomajno vstrajajo na svojem stališču: najprej zakonito zajamčeno narodno samoupravo, potem še le redno delovanje češkega deželnega zbora. Češki poslanec Skarda se je izjavil, da Čehi, naj tudi radi delozmožnosti deželnega zbora trpita obe narodnosti v deželi, nikakor ne dovolijo nekaj, kar bi razdelilo deželo in bilo proti enakopravnosti obeh narodov. Veliko senzacijo vzbuja »Vaterlandov« članek, katerega pripisuje grofu Thunu, ki se obrača proti razdiralni politiki Nemcev. Članek jako pesimistično presoja situacijo in je mnenja, da bo konec konferenc padec Bienertha. Članek pravi, da vlada ne bo oktroirala nemških zahtev, da bo neuspeh konferenc vladno večino v državnem zboru še zmanjšal, ne pa pomnožil in da na vladno večino ni upati, ako se Nemci ne spametujejo in se pametno ne okrenejo.

MAŽARI IN MORNARICA.

Budimpešta, 19. septembra. »Pester Lloyd« pravi, da bodo Mažari za zvišanje izdatkov mornarice le, ako se ugotovi njihovim zahtevam.

LAŠKE ŠOLSKE ZAHTEVE.

Gorica, 19. septembra. Shod primorskih laških profesorjev je sklenil ostri resoluciji proti vladi, v katerih pozivlje vlado, naj slovensko učiteljske iz Gorice premesti na slovenska tla, razdeli žensko učiteljske in premesti slovenski oddelek drugam in naj končno mesto laških in slovenskih paralel na državni gimnaziji dovoli ustanoviti v Gorici laško zasebno gimnazijo. Končno se je zahtevala laška univerza v Trstu.

ZRAKOPLOVNE TEKME V DUNAJSKEM NOVM MESTU.

Dunajsko Novo mesto, 19. septembra. Za včerajšnji zadnji dan avstrijske zrakoplovne tekme je bil napovedan cesarjev obisk. Udeležba občinstva je bila velikanska. Vse hiše ob cesti, po kateri se je peljal cesar z avtomobilom k tekmam, so bile okrašene z zastavami. Cesar se je odpeljal ob 2. uri popoldne iz Schönbrunn. Oblasti so ukrenile obširne odredbe, da se je cesar nemoteno peljal k tekmam. Ob poti so pričakovali cesarjevega avtomobila zastopniki občin, razna društva in šolski otroci. Cesar je bil povsod sprejet z velikim navdušenjem, ki je doseglo na tekmovalnem prostoru višek med množico, broječo na tisoče. Med tem časom so pripravljali piloti in monterji neumorno letalne stroje za tekmo. Pred tekmo je priplul iz Fischemend poklonit se cesarju avstrijski vodilni vojaški zrakoplov »Parseval« ter se je srečno spustil na tla. Pri poletih pred cesarjem sta se posebno odlikovala s svojim letalnimi stroji Illner in Warchalovski.

VELIKO SOCIALNO-DEMOKRAŠKO ZBOROVANJE.

Dunaj, 19. septembra. Na Francovem trgu je bilo včeraj veliko soc. demokraško zborovanje proti draginji. Udeležencev je bilo 10.000.

NAPAD NA AVTOMOBIL NIŽJEAVSTRIJSKEGA CESARSKEGA NAMESTNIKA.

Dunaj, 19. septembra. Ko se je včeraj cesarski namestnik Kielmansegg s svojo soprogo in nečakom vračal z avtomobilom od poleta v Dunajskem Novem Mestu, je na Laksenburški cesti nekdo streljal na avtomobil in je kroglica iz puške predrila stekleno steno na avtomobilu. Ranjen ni nihče. Policija je več oseb aretirala. Preiskava je že končana. Izid proglašuje jutri.

KOLERA.

Budimpešta, 19. septembra. Na kolero so včeraj nanovo obbolele v Budimpešti štiri osebe, od teh sta dve umrli.

ODSTAVLJENI ŠKOF.

Rim, 19. septembra. Sv. oče je škofa v Peruggiji Gentilija odstavil radi modernizma.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ljubljanski gostilničar: Oglasite se osebno ali s pravim imenom v našem uredništvu. Anonimnih dopisov ne moremo sprejemati. Na našo tajnost se lahko zanese.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 19. septembra

Pšenica za oktober 1910	9 90
Pšenica za april 1911	10 27
Rž za oktober 1910	7 30
Rž za april 1911	7 82
Oves za oktober 1910	8 22
Koruza za september 1910	5 72

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 3062 m, sred. zračni tlak 7360 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
18	9. zveč.	7437	13.5	brezvetr.	p. oblač.	
19	7. zjutr.	427	7.1	sl. vzh.	megla	00
	2. pop.	398	19.1	sl. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temp. 13.1°, norm. 14.5°.

Kurzi efektov in menjic.

dne 17. septembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9350
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9350
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	9715
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	9725
Avstrijska zlata renta	11610
Avstrijska krona renta 4%	9350
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	8860
Ogrska zlata renta 4%	11225
Ogrska krona renta 4%	9175
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	81
Delnice avstrijsko-ogrsk. banke	1847
Kreditne delnice	66375
London vista	24010
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11747 1/2
20 mark	2548
20 frankov	1907
Italijanski bankovci	9455
Rubliji	254 1/2

Razpis.

2701 3

Pri županstvu v Žužemberku je izpraznjena služba

občinskega tajnika

z letno plačo 600 K ter nekaj postranskih dohodkov. Prošnje vložiti je na županstvo Žužemberk. Nastop službe 1. oktobra t. l.

I. Vehovec
župan

Trgovski pomočnik

mešane stroke dober prodajalec, se takoj sprejme pri g. JOS. ELSNER, Litija.

2696 3

Cerkvenik in organist

dobi službo. Plača po dogovoru. Župni urad Sela. — Pošta Zagradec.

2700 3

St. 62/o. n. s.

RAZGLAS.

2708 2

Na obrtnih nadaljevalnih šolah v Ljubljani in sicer: na strokovnih nadaljevalnicah za mehansko-tehniške, za stavbne in za umetne in oblačilne obrti, kakor tudi na splošni obrtni nadaljevalnici se prične šolsko leto

v nedeljo, dne 2. oktobra 1910.

Vpisovalo se bode:

- za strokovno nadaljevalnico mehansko-tehniških obrti v vodstveni pisarni I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ul. št. 17;
- za strokovno nadaljevalnico stavbnih obrti v vodstveni pisarni II. mestne deške ljudske šole na Cozjovi cesti št. 5;
- za strokovno nadaljevalnico umetnih in oblačilnih obrti v vodstveni pisarni na Erjavčevi cesti št. 21 pri tleh;
- za splošno obrtno nadaljevalnico v vodstveni pisarni na Erjavčevi cesti št. 21 v II. nadstropju

povsod v nedeljo, dne 25. septembra dopoldne in pa v ponedeljek, torek in sredo, dne 26., 27. in 28. septembra od 6. do 7. ure zvečer.

Sprejemali se bodo vajenci in vajenke (prvič). Vajenke in vajenci, ki vstopijo v šolo na novo, se morajo izkazati z odpustnicami ljudske šole; vajenci, ki so pa obrtno nadaljevalnico že pohajali, s svojim zadnjim izpričevalom.

Šolski odbor za obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani,

dne 12. septembra 1910.

2704

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni član, gospod

Rudolf Vogt

zasebnik

danes ob pol 10 uri zvečer, previden s sv. zakramenti v 66. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek dne 20. septembra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti sv. Jakoba trg h. št. 4 na pokopališče pri Svetem Križu.

Blag mu bodi spomin!

V Ljubljani, dne 18. sept. 1910.

Zahvala.

Povodom prerane smrti dragega soproga, očeta, starega očeta, brata in tasta, gospoda

KAROLA SCHEUERJA

izrekamo tem potom vsem, ki so ranjkega tolažili ob boleznih, ga spremili k zadnjemu počitku in mu položili na krsto nebroj krasnih vencev našo najpriscrnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo preblagej gospe Josipini Hotschevarjevi za izvanredno naklonjenost in dobroto, prečastiti duhovščini za slovesen sprevod, gospodom pevcev za ginljive žalostinke slavni meščanski gardi krški, slavni meščanski gardi in godbi iz Kostanjevice ter c. kr. topničarskemu oddelku v Zadovinku za korporativne udeležbe pri sprevodu, sl. gasilnim društvom v Krškem in na Vidmu in drugim deputacijam, sl. zastopstvu mesta Krškega in županstvu občine krške, gospodom zdravnikom in uradnikom, učiteljem meščanom, častnim sestram bolnice krške in vsem prijateljem in znancem, ki so se ga ob njegovi boleznih in smrti spominjali ter nas tolažili z ganljivimi izrazi sožalja. Naj ostane preblagi ranjki vsem v dobrem spominu!

Krsko, dne 17. septembra 1910.

Rodbin! Scheuer-Križman.

Gostilno na račun

sprejme takoj v mestu ali na deželi. Kdo, pove uprava lista.

2703 3

Deklico

se išče okoli 15 let, ki bi pomagala gospodinji pri gospodinjstvu, v prodajalni in gostilni; ter če mogoče večšo nekoliko vrtnarstva. Poštenost in pridnost predpogoj! Ponudbe z navedbo na Ivan Bubnič, Slivje, Istra.

2705 2

? I ?
IKO
? O ?
≡
Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena
≡
? I ?
IKO
? O ?

se dobi samo pri **H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg**

Lastna tovarna ur v Svici. 2018 **Tovarniška varstvena znamka „IKO“.**

Pismo iz svete dežele.

V Jeruzalemu, 9. sept. 1910.

Upam, da ste prejeli naše poročilo o odhodu iz Trsta in naša dva brzpjava iz Jafe in Jeruzalema. Pisati imamo malo časa, ker nas novosti in svetosti Svete dežele popolnoma okupirajo.

Vožnja po morju je bila dokaj mirna; vendar smo imeli ves čas malo vetra in je bilo vsled tega morje skoro ves čas malce valovito. To je bilo zadosti, da je morská bolezen prva dva dneva dokaj gospodovala. Polovica romarjev jo je gotovo občutila. Vendar bolezen ni tako grozna, kakor so jo nam slikali. Če človek leži, ne čuti veliko. Vendar smo se tako hitro aklimatizirali, da smo bili zadnja dva dneva skoro vsi čvrsti, dasi se je ladja ravnatako ali še bolj zibala, kakor prve dni. Kakor hitro je bolehanje odnehalo, je zavladalo veliko veselje in živahnost med romarji. Vsak dan smo imeli po dva kratka govora in do 80 sv. maš na ladji. Petje se je razlegalo po ladji od jutra do večera, zdaj umetno, zdaj naravno in domače. Napravili smo tudi koncert v salonu, h kateremu smo povabili kapitana in oficirje. Večje ne-zgode ni bilo, kakor da sta se dva romarja nekaj ranila, kar pa ni imelo nikakih hudih posledic.

Izkarcanje v Jafi med velikim krikom Arabcev je sicer nekam nemirno, morje ob obrežju zelo valovito, vendar brez nevarnosti. Šlo je gladko. Na bregu so naš pričakovali avstrijski konzul v Jafi, iz Jeruzalema sta prišla nasproti rpelat in rektor dr. Ehrlich in dr. Zoré. Ko smo bili vsi na suhem, smo šli v frančiškansko cerkev, ki nadvladuje celo mesto, tam imeli blagoslov, od tam pa odšli v hotele obedovat. Idoč skozi mesto smo imeli priliko občudovati bujno, pa tudi od sile umazano življenje orijentalno. Hóтели so evropskega značaja. Ob 11. dopoldne (v sredo, dne 7. septembra) smo se odepjali v dveh vlakih proti Jeruzalemu. Dežela je sedaj izsušena, ker od aprila ni bilo dežja. Najprej rodovitna ravan saron-ska, potem gorovje judovsko, kamenitejše od našega Krasa. Po polčetrni uri smo na kolodvoru v Jeruzalemu. Pozdravili so nas konzul avstrijski v Jeruzalemu, odposlanec patrijarhov, vikar kustosov in več drugih. Niti patrijarha, niti kustosa namreč ni doma. Vse mesto je že delj časa narpej vedelo in govorilo, da pride karavana Slovencev. Razporedili smo se v krasno procesijo z zastavo na čelu, s kipom Brez-madežne v sredi in glasno pojoč po jeruzalemskih ulicah korakali v cerkev božjega groba. Ponekod so visele nam v pozdrav zastave, med njimi tudi kaka — slovenska ali hrvaška. Na Sijonu so nam peli zvonovi. Korakajoč v cerkev božjega groba je iz naših vrst mogočno donela naša stara in domača velikonočna »Skalovje groba se razgrne...« Prišedši v cerkev je bil najprej Te Deum. Zopet je slovenska Zahvalna donela iz vseh grl mogočno po skrivnostnem sve-tišču božjega groba Nato nas je pozdravil naš rojak-frančiškan P. Benigen, ki je nam na ljubo prihitel iz Kaire. Na pozdrav je odgovoril Kalan. Se ena velikonočna »Zveličar gre iz groba«, — nato smo se porazdelili po hospicijih, in sicer: 1. skupina v avstrijskem, 2. in 3. v frančiškanskem, 4. in 5. v francoskem. Je nas 540. V hospicijih se počutimo silno dobro in domače. Ti hospiciji so kakor zelene evropske oaze sredi azijske umazanije, ki jo tukaj občudujemo. Otdot pohajamo svete kraje, gledamo, poslušamo razlaganja, molimo in pojemo. Dasi pride vmes kaka mala težava, ki je pri takih okoliščinah neizogibna, vlada med vso množico obče veselje in zadovoljnost.

Toliko za danes v naglici. Treba hiteti v dolino Jozafat in Hinom ter gledat jokajoče Jude.

Tisoč pozdravov s svete zemlje dragi domovini in vsem ljubljenskim rojakom!

Protestantizem propada.

Lutrovo delo, kakor se kaže, ne bo imelo obstanka, kajti protestantizem razpada na vseh krajih. Na Nemškem sili socialna demokracija čim dalje v ospredje. In čim bolj ta rase, tem bolj protestantizem propada. Bivši nemški državni koncler se je sicer hvalil leta 1907, da je socialno demokracijo porazil, ker je zgubil pri volitvah skoro polovico mandatov, ali ta tolažba je zelo piškava; ravno pod njim je število socialnodemokratskih glasov naraslo od 21 do 33 milijona volivcev. Nemška vlada in nemški cesar sicer z neko nevoljo to rdečo povodenj opazujeta, in nemški cesar v svojih govorih vedno pomen krščanstva povdarja, ampak žalibog, da te njegove besede tako malo

sađu obrode. Ravno nemška vlada sama je s podpiranjem liberalizma pot odpirala socialni demokraciji; kajti Belgija in Nemčija dokazujeta, da postanejo dediči liberalizma — socialni demokratje.

Istotako poroča katoliška revija »Amerika« o propadu verskega življenja pri angleških protestantih: »Angleška se peča pred vsem z vprašanjem praznih cerkva; krivdo, da so na Angleškem cerkve prazne, se pripisuje nedeljskim zabavam in športom. V resnici pa to ne pomenja družega, kakor da je protestantizem v razpadu.

Cerkveni letopis.

lj **Posvečevanje zvonov.** Mil. gosp. generalni vikar J. Flis je v soboto posvetil v Samassovi zvonarni 20 zvonov, namenjenih za Kranjsko (6), Koroško (3), Primorsko (3), Goriško (1), Slavonijo (1), Hrvaško (5) in Ogrsko (1). Najtežji je imel 1214 kg (za cerkev Sreca Jezusovega v Pulju), najlažja pa po 50 kilogramov (za Komletince v Slavoniji, oziroma za kapelico Matere božje v Mali Loki, župnija Višnjagora).

Književnost.

* **Dva Tantum ergo in Genitori** za dva glasa z orglami, zložil Alojzij Mihelčič. Op. 10. Tisk Zadrúžne tiskarne v Ljubljani. — Ti dve skladbi, zloženi v lahkem, homofonem slogu, sta v prvi vrsti namenjeni za sopran in alt, zato bosta zlasti dobro došli ženskim Marijinim družbam. Težav ni v teh skladbah ne za pevke ne za organista. Založila je ter prodaja to priporočila vredno delo »Dekliška Marijina družba v Metliki«. Izvod stane 40 vin.

* **Kažipot po Ljubljani** z natančnim načrtom in mnogimi slikami se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in je ne le za tujca, temveč tudi za domačina velike praktične vrednosti. Poleg vsakovrstnih zgodovinskih in praktičnih podatkov obsega ljubljanske ulice, ceste in trge v abecednem redu z označbo okrajev, kar olajša pregled načrta, dalje zdravnik in specialiste z označbo, kdaj ordinirajo, potem odvetnike, konečno nekaj najvažnejših ljubljanskih trgovin in obrtnikov. Kažipot s petbarvenim načrtom vred velja 1 K 20 vin. in se dobi v slovenskem in pa tudi v nemškem jeziku.

* **Načrt Ljubljane**, sestavil mestni arhitekt Ciril Koch, se dobi tudi posebej in je tako natančen, da so označeni celo stranski trakti posameznih hiš. Načrt v dveh barvah velja 30 vin, v petih barvah pa 50 vin. in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Zlate svetlinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dobri
so
povsodi

Učenka

za trgovino se sprejme. Biti mora zdrava, lepega vedenja in poštenih starišev. Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 2672 1

Enonadstropna hiša

majhna se proda iz proste roke v Rožni dolini štev. 217 pri Ljubljani, ležeča nasproti peka. 2623 12

Na Jesenicah se odda lep 2693 1

lokal s skladiščem

in kletjo, primeren za vsako trgovino ali večjo obrt, sedaj že vpeljana trgovina, blizu kolodvora na prometnem kraju ob glavni cesti. Cena nizka. Natančneje podatke pod „Trgovina ali obrt“ Jesenice, poste restante.

Trgovski pomočnik in učenec

se sprejmeta v trgovino z mešanim blagom. Reflektantje naj se oglašijo do dne 20. t. m. na upravništvo „Slovenca“. 2627 6-1

Dr. Jul. Dereani

okrožni zdravnik v Kamniku

odide na dopust 20. t. m. in se vrne koncem oktobra.

2684 3

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi; **SLADIN** kri, moč, zdravje dosežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno

v lekarni **Trnkóczy** zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Učenka

se sprejme v špecerijsko trgovino. Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 2652

Proda se iz proste roke v Skoflji Loki na Spodnjem trgu

hiša

2567

z zraven spadajočim zemljiščem. Hiša je popolnoma prenovljena, posebno pripravna za trgovca ali obrtnika, iz zemljišča se redita 2 govedi in 4 prašici. Pri zemljišču sta dva lepa gozda. — Poudbe na upravništvo „Slovenca“.

Hiša v Šmartnem pri Litiji

se daje takoj v najem ali v stanovanje s hrano par korakov poleg župne cerkve. — Več se izve pri Alojziju Kramaršiču, kaplanu, St. Janž na Dravskem polju, Štajersko. 2685

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrgovina v Ljubljani

Mesini trg št. 22 in 23.

1816 1 Narodno podjetje. Nizke cene. Solidna postrežba.

St. 16.569

Razpis

2697 3

Za zgradbo okrajnocestnih preložitvev

1. Pod Veselico na Hrib.
2. Čez Vejer proti Malenici.
3. Dolac-Vidošice.
4. Pod Kavrenko-Drašice in Kodelovec pri Dolacu

na okroglo 4900, 21.300, 32.300, 14.900, in 1000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalnega zneska naj se predlože do

8. oktobra t. l. ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečaten z nadpisom: „Ponudba za prevzete gradbe okrajnocestnih preložitvev pri Metliki“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo ali oddati samo posamezne teh cestnih zgradb.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 16. septembra 1910.

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine v najboljši kakovosti in po zmernih cenah priporoča

Lav. Schwentner

2524

knjigotržec v Ljubljani, Prešernova ulica 3.

Vzorci na razpolago!

NOVOSTI MANUFAKTURNEGA BLAGA 1910!

Vzorke pošiljava franko!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delen, batist, zefir, kreton, platno, šifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pletl, šerpe, rute v veliki izbiri.
SOLIDNE CENE.

N. F. Schaffer

nadzornik c. kr. državne železnice v Beljaku prosi, da se mu dopslje 11 skatelj tako izbornu učinkujočih 3281

Salmijakovih pastil
(kašelj lajšajočih, slez razhrajajočih)

lekarja Piccoli v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, papeževega dvornega založnika. Ena škatljica 20 vin., 11 skatelj 2 kroni. Naročila povzetju.

Ešvegersko
sivo in rdeče
Marzelijsko
Angeljnovno

Milo

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
Ljubljana

1661

Čebelno-voščene
in
stearinske

Sveče

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

2562 8

HIŠA

na prodaj blizu Ljubljane z gostilno in vso opravo, z lepim vrtom, kletjo, ledenico, dalje vozovi in konji. Proda se zaradi starosti. Hiša je pripravna tudi za kako drugo obrt. Cena jako nizka. Več pove upravnistvo „Slovenca“.

KUPCI POZOR!

Hiša, pripravna za vsako obrt, z lepim vrtom, se prodaja po nizki ceni. Vprašanja pod 237 na upravo lista. 2486 1

Brinjevo zrnje

se dobi pri Josipu Maljavac, pošta Roč v Istri. Naroči se tudi samo lahko 50 kg. Vzorci se pošljejo. 2629

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za kadilce.

Glavna zaloga:

Lekarna Ub. pl. Trnkozcy v Ljubljani
3427 Cena K 2.— 52—1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraquistischer Mittelschulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3.—.

Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del, vez. K 1'80.

Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 slikami vez. K 2'20.

Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3.—.

Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50.

Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40.

Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80.

Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80.

Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred srednjih šol; vez. K 1.—.

Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred srednjih šol;

Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred srednjih šol;

* Bl. Matek - Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30.

Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne projekcije**; 29 slik. K —'60.

Bl. Matek, **Geometrija** za šteti, sedmi in osmi gimnazijski razred; vez. K 3.—.

* Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20.

Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za šteti, sedmi in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80.

* **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Matekove matematične knjige za srednje in višje gimnazijske razrede I. del naj si letos nabavijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena K —'60 in dodatek k geometriji, cena K —'90.**

Matek-Zupančič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30.

Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za višje razrede realk; vez. K 5'30.

Juvančič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za srednje in njim sorodne šole. I. del, vez. K 2'50.

Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespondenčno pismo; broš. K 3.—.

Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno pismo; broš. K 2'40.

Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred realk in za sorodne šole; cenā se naznani pozneje.

Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90.

Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti Katilini; broš. K —'60.

Jeršinovič Anton, **Livijev komentar**; broš. K —'60.

Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Iljjade; broš. K —'80.

Jerovšek Fran., **Besede in rekla**, namenjene učencem, ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodotovih zgodovin. raziskavanj. Cena se naznani pozneje.

Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove Eneide in k izbranim pesmim iz „Georgica“ in „Bucolica“. Cena se naznani pozneje.

Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega slovstva**. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2.—, vez. K 2'50.

Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K —'80.

Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20.

Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20.

Foerster Anton, **Cantica sacra**. I. del. Cerkevna pesmarica za moški ali ženski zbor (četveroglas.). K 2'40.

Ta pesmarica je za vse učne zavode, kjer se vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Socijologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80.

Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5.—.

Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4.—, vez. K 5'40.

Leposlovna knjižnica:

I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman. K 2.—, vez. K 3.—.

II. zvezek: Ivan Turgenjev Sergejevič, **Stepni kralj Lear**. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob Volgi**. K 1'20, vez. K 2'20.

III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Straža**. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.

IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. **Ponižani in razžaljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3.—, vez. K 4'20.

V. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Kobzar**. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60.

VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**. Roman. K 1'90, vez. K 3.—.

VII. zvezek: Taras Sevčenko. — Josip Abram, **Hajdamaki**. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor Kobzar.

VIII. zvezek: A. Sheehan. — Fran Bregar, **Dolina krvi**. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80.

Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih. K 1'40, vezano K 2'40.

Anton Medved, **Za pravdo in sroce**. Tragedija v petih dejanjih. Vez. K 3'50.

Ljubljana, **Kazipot** s pridejanim načrtom K 1'20.

Načrt Ljubljane, dvobarvni tisk K —'30.

Isti v petih barvah K —'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.